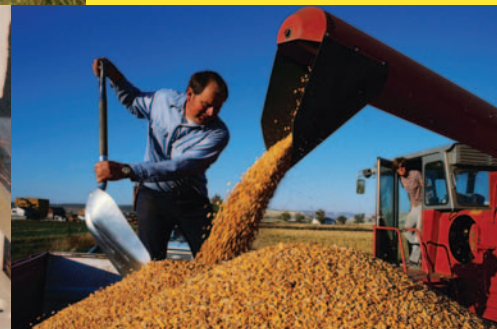

La coexistència impossible

resum

Set anys de transgènics contaminen el blat de moro ecològic i el convencional: una aproximació a partir dels casos de Catalunya i Aragó

“LA COEXISTÈNCIA IMPOSSIBLE”

Set anys de transgènics contaminen el blat de moro ecològic i el convencional: una aproximació a partir dels casos de Catalunya i Aragó

INTRODUCCIÓ

L'any 1998, l'Estat espanyol va aprovar el conreu comercial del primer blat de moro transgènic, el Bt 176 de Ciba Geigy (avui de Syngenta). Des d'aleshores, l'Estat espanyol és l'únic Estat membre de la Unió Europea que permet el conreu a gran escala d'organismes modificats genèticament (OMG). Un cop va haver aprovat nombroses varietats de blat de moro transgènic Bt 176 i MON 810.

A partir del març de 2004, es va establir un cert diàleg amb l'Administració del Govern del PSOE. El nou govern prometia el següent: que serien adoptades unes normes que permetrien que l'agricultura convencional i l'ecològica sobrevisquessin davant de l'agressió incessant de les corporacions dels transgènics; que el dret dels consumidors de triar l'alimentació seria respectat; i, que l'impacte ambiental d'aquests conreus seria minimitzat tant com fos possible. Per bé que la postura de l'Estat espanyol va millorar en les votacions europees, l'Executiu segueix permetent que es conreïn varietats de blat de moro transgènic, la seguretat de les quals planteja dubtes. A més l'Executiu ha aprovat 14 noves varietats.

Aquest document vol mostrar a l'opinió pública quina és la vertadera situació dels conreus transgènics a l'Estat espanyol, i constitueix un testimoni real sobre la inviabilitat de la "coexistència" de l'agricultura transgènica amb les altres agricultures. L'informe que presentem és el resultat d'una àmplia investigació de camp realitzada en diferents comarques de Catalunya i de l'Aragó. Hem recollit desenes de testimonis¹ de pagesos, ramaders i gerents de cooperatives, hem analitzat mostres de camps de blat de moro i hem constatat l'absoluta absència de mesures de separació, de segregació i de control per part de l'Administració.

Ens hem trobat una situació en la qual hi conviuen errors administratius, opacitat en el món de la investigació, nul o deficient seguiment i control dels casos de contaminació, varietats il·legals, camps experimentals no autoritzats, absència de registres, cap mena de respecte de les distàncies mínimes entre parcel·les, declaracions falses per tal de cobrar les subvencions per conrear blat de moro, propietaris de recol·lectores que reconeixen que no netegen les màquines entre un camp transgènic i un no transgènic o gerentes de cooperatives que reconeixen que mezclan todo "en un mismo transgènic o gerentes de cooperatives que reconeixen que ho barregen tot "en una mateixa pila".

Precisament quan els governs català i espanyol estan estudiant una normativa per a la seva mal anomenada "coexistència" amb l'agricultura convencional i ecològica, es demostra que no es donen les condicions per al conreu d'OMG a l'Estat espanyol. Per això i perquè els transgènics suposen un dany irreversible per al medi ambient, l'economia i la salut, és urgent que el Govern i les administracions de les diferents regions i autonomies revoquin les varietats aprovades fins ara i paralitzin els conreus transgènics a Espanya.

---

¹ Els noms utilitzats en el text no són reals, per la necessitat de preservar la identitat de moltes de les persones que ha col·laborat en fer possible aquest informe

L'absència de normes orientades a minimitzar la contaminació dels camps, de segregació entre collites, la falta de control i de transparència, la no distinció de preus, la manca de mitjans tècnics o humans per gestionar els transgènics i les conseqüències que això comporta, estan duent l'agricultura no transgènica a una situació de crisi sense precedents.

Amb els mitjans i els recursos dels quals disposen les organitzacions signants, que són òbviament insignificants respecte dels de les Administracions central i autonòmica, s'han detectat collites contaminades, tant convencionals com ecològiques. Cadascun dels casos està convenientment explicat i contextualitzat juntament amb els escàndols d'anys anteriors.

La "coexistència" no és possible, la contaminació de conreus és un fet i l'estratègia de la indústria de llavors és contaminar, generant una situació irreversible que elimini qualsevol alternativa de conreu i obligui el conjunt de la societat a acceptar uns llimars de presència d'OMG creixents.

ACTITUD DELS DIFERENTS GOVERNS DES QUE A L'ESTAT ESPANYOL S'HI CONREEN TRANSGÈNICS

El paper del Govern del PP des de 1998: impuls als transgènics

Algunes de les coses que va fer el Govern del PP son les següents:

- Va donar llum verda al conreu de 16 varietats de blat de moro MG.
- Va delegar el disseny i l'execució dels plans de seguiment i control d'aquestes varietats a les empreses que les venen, desatenent la seva obligació de vetllar per la protecció de la salut pública i el medi ambient tot vigilant els impactes d'aquests conreus; va denegar-ne informació a la societat civil.
- Va permetre que fossin conreades a l'Estat espanyol sense cap mesura que garantís la transparència i la informació pública.
- Va transposar a la baixa la directiva de la UE sobre l'alliberament voluntari d'OMG al medi ambient 2001/18/CE².
- Va negar els casos de contaminació genètica a Espanya i va intentar carregar els costos associats a la contaminació genètica als pagesos contaminats, enlloc de fer- ho a les empreses contaminants.
- Va proposar unes mesures de "coexistència" entre l'agricultura modificada genèticament, l'agricultura convencional i l'agricultura ecològica absolutament insuficients i dissenyades per garantir la contaminació irreversible de l'agricultura.
- Va defensar els interessos de la indústria biotecnològica en les votacions en el si de la UE, hipotecant el futur de l'agricultura convencional i ecològica espanyoles i posant en perill la salut dels consumidors i del medi ambient.
- Va ignorar les veus crítiques amb els OMG.

---

²Directiva 2001/18/CE del Parlament Europeu i del Consell de 12 de març de 2001 sobre la Lliberació Intencional en el Medi Ambient d'Organismes Modificats Genèticament.

El Govern del PSOE des de 2004: la mateixa estratègia política del Ministeri d'Agricultura

Amb l'arribada del PSOE al govern va a ser establert un cert diàleg amb l'Administració. No obstant això, i malgrat les afirmacions que contenia el programa electoral del PSOE i les que va fer el president Zapatero en el discurs d'investidura:

- 31 varietats de blat de moro transgènic es poden conrear a l'Estat espanyol, fruit, entre d'altres motius, de les últimes aprovacions del Govern espanyol el juliol de 2005.
- La superfície de blat de moro modificat genèticament (MG) ha seguit incrementant-se fins aquest mateix any.
- El sistema de segregació, traçabilitat i etiquetatge no funciona.
- Els conreus experimentals es caracteritzen per la més absoluta manca de control i per l'opacitat dels processos d'autorització.
- Segueixen sent importats milions de tones de blat de moro i de soja procedents de la destrucció irreversible del medi ambient i de les societats de països com Argentina, Paraguai o Brasil.

En varies ocasions, la titular d'Agricultura, Pesca i Alimentació (MAPA) va paralitzar el Reial decret sobre "coexistència" entre conreus transgènics i no transgènics que el seu ministeri havia mirat d'aprovar tot i el fort rebuig de la societat civil. Aquest document hauria garantit la contaminació genètica irreversible amb la finalitat d'eliminar qualsevol mena d'agricultura no transgènica. En data de clausura d'aquest informe, alguns alts càrrecs del Ministeri de Medi ambient afirmen que estan treballant en un nou text d'acord amb les demandes de la societat civil.

Respecte a la posició del Govern en l'àmbit de la UE, en alguns moments s'ha demostrat una tímida voluntat política, com en el Consell de Ministres de Medi ambient de juny de 2005, en què el Govern espanyol va votar en contra de la proposta d'alçament per part de la Comissió Europea de les prohibicions que cinc països europeus mantenen sobre determinats OMG, entre els quals hi trobem el Bt 176 i el MON 810. Això va generar un ampli moviment de felicitació al Govern, el qual va justificar aquesta decisió invocant el principi de precaució i el dret dels països a decidir.

El nou Govern tripartit de Catalunya: Rere l'estela del Govern central

Durant els últims anys de govern de CiU, la política autonòmica va ser una reproducció de la política duta a terme pel govern del PP, i és que es va permetre que es conreessin indiscriminadament milers d'hectàrees amb blat de moro transgènic.

Just amb l'arribada del tripartit al govern, va sorgir l'esperança d'un canvi de rumb, sobretot pel fet que un dels socis, Iniciativa per Catalunya i Els Verds (ICV), tenia com punt prioritari en el seu programa de govern declarar Catalunya zona lliure de transgènics. No obstant això, el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca (DARP) ha continuat la política de suport incondicional a les multinacionals transgèniques i ha intentat, de moment sense èxit, tirar endavant un decret de "coexistència", l'esborrany del qual és fins i tot més lax que el proposat pel MAPA. D'altra banda, malgrat les múltiples sol·licituds presentades per part de diferents organitzacions, la Generalitat no ha publicat en cap moment la llista de camps experimentals, ni tampoc ha respost a les demandes de control sobre els camps il·legals, bo i concedint, de tal manera, impunitat total i llibertat d'acció a les multinacionals transgèniques.

Durant l'any 2005, i fruit de la pressió ciutadana, el Departament de Medi ambient ha obert la possibilitat d'engegar un procés participatiu de discussió sobre la qüestió de la coexistència, però, de moment, el DARP no ha reaccionat públicament ni ha definit dates ni metodologies per tal de dur a terme aquest procés.

L'Aragó convertit en la primera zona productora de transgènics d'Europa

A la Comunitat Autònoma d'Aragó, les forces polítiques majoritàries no s'han oposat a aquest tipus de conreus. Tant el PP com el Partit Aragonès (PAR) en són partidaris o han fomentat un tipus d'agricultura productivista i insostenible. L'actitud del PSOE, responsable del Departament d'Agricultura i Alimentació, és més aviat tèbia, tolerant davant d'aquesta situació. Quant a la Chunta Aragonesista (CHA) i IU, tot i haver-se posicionat sobre els transgènics, no n'han fet una tasca de clara oposició.

Les comarques amb una major producció de transgènics són Els Monegres i Cinco Villas, ambdues situades en l'àmbit geogràfic o zona d'influència de la Vall de l'Ebre.

EL BALL DE XIFRES SOBRE SUPERFÍCIES DE TRANSGÈNICS

Des de 1998, fruit de la promoció per part de l'anterior Govern del PP, la superfície de transgènics a l'Estat espanyol ha anat en constant augment, tot i que el 2005 ha estat el primer any que la superfície sembrada no ha augmentat pel que fa als anys anteriors. No obstant això, el Govern espanyol segueix sense oferir xifres clares resultants d'una anàlisi detallada d'aquests perillosos conreus. Els ministeris ofereixen xifres en funció d'on i quan les ofereixen. Fins i tot per l'any 2004 segueix existint un destacable ball de xifres.

Si aquest ball de xifres té lloc per una collita de fa més d'un any, és d'esperar que sobre el 2005 encara hi hagi més divergències, malgrat que els responsables polítics segueixin afirmant que tot està sota control, que la coexistència és possible, que existeix una absoluta traçabilitat del camp al plat. El passat 22 de setembre, en la primera reunió de treball del grup creat per a coexistència afavorit per la Comissió Europea, el representant del Govern espanyol va afirmar que, aquest any, a l'Estat espanyol s'hi han conreat 57.000 hectàrees de blat de moro transgènic (en lloc de les 50.000 del Ministeri de Medi ambient). En un document del Ministeri de Medi ambient d'octubre de 2005³, s'afirma textualment que el 2004 van ser conreades "unes 60.000 hectàrees" i que el 2005 "la xifra podria arribar a unes 50.000 hectàrees". Més enllà de la imprecisió de la redacció, en termes absoluts, i atès que l'any 2005 la superfície total de blat de moro va disminuir sensiblement a causa de l'escassetat d'aigua, aquestes xifres suposen que el blat de moro transgènic s'ha mantingut entorn del 12% del blat de moro total. No obstant, el passat 22 de setembre, el representant del Govern espanyol va afirmar que, aquest any, a l'Estat espanyol s'hi han conreat 57.000 hectàrees de blat de moro transgènic.

TAULA: Superfície de blat de moro transgènic a l'Estat espanyol (hectàrees).

1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
22.468	25.072	26.964	11.598	20.992	32.248	58.200 ⁴ a 60.000	50.000 a 57.000

Les xifres de 1998 a 2003 corresponen a dades elaborades per Greenpeace a partir de les xifres rebudes al febrer de 2004:

"Ventas de semillas en los años 1998, 1999, 2000, 2001, 2002 y 2003. Secretaría de Agricultura y Alimentación, Oficina Española de Variedades Vegetales, MAPA".

La situació a Catalunya

Catalunya és la segona comunitat autònoma amb un major percentatge de blat de moro transgènic. Encara que en termes globals el percentatge va ser de 42% en l'any 2005, la proporció augmenta molt més - fins a un 60% - en les zones graneres de Lleida (Segrià, La Noguera i El Pla d'Urgell).

Alhora, Catalunya s'ha convertit en el principal nucli d'experimentació, i és que en els últims 4 anys, més de la meitat dels conreus experimentals realitzats a l'Estat espanyol han estat fets a Catalunya. Aquesta tendència ha augmentat progressivament, fins l'any

³ "OMG, situación en la UE y en España" entregat pel Ministeri de Medi Ambient al CAMA el 20 d'octubre de 2005.

⁴ Comunicació verbal de Jose Ignacio Ortega Molina, responsable de la Oficina Espanyola de Varietats Vegetals, en el debat "Coex between GM and nonGM based agricultural supply chains", Montpellier, 15 nov 05

2005, en el qual el 83% dels camps experimentals autoritzats a Espanya s'ubicaven a Catalunya, i per l'altra banda són el reflex de la creixent influència del sector biotecnològic a Catalunya.

La situació l'Aragó

L'Aragó és la comunitat autònoma espanyola amb un major nombre d'hectàrees de blat de moro transgènic. A més també amb un major percentatge respecte la superfície total de blat de moro; és doncs, la regió europea amb més transgènics. Les comarques de l'Aragó en què es conrea gairebé tot el blat de moro transgènic són les següents: Els Monegres, Las Cinco Villas, Baix Cinca, Baix Aragó, Saragossa.

Les dades de superfícies de transgènics són extremadament difícils d'obtenir, motiu pel qual només disposem d'estimacions no oficials. Tot i que a nivell provincial el 2005 el percentatge ha rondat el 50% (entre 30.000 i 40.000 hectàrees), en les zones amb majors superfícies de blat de moro els percentatges superen el 80%.

HISTÒRIA DEL BT 176 A L'ESTAT ESPANYOL **Prohibit però Conreat?**

El conreu comercial de transgènics va arribar a l'agricultura espanyola de la mà d'una Ordre del MAPA el març de 1998, a través de la qual van ser autoritzades les dues primeres varietats transgèniques de blat de moro: Compa Cb i Jordi Cb, de Ciba Geigy, avui Syngenta.

L'ús de les varietats Bt 176 pot:

- Afectar a les poblacions d'insectes de l'entorn.
- Afectar a la utilitat de l'ampicil·lina i els antibiòtics que hi estan relacionats amb ella (ha estat àmpliament condemnat per organismes com la FAO (Nacions Unides), la Royal Society i el Pasteur Institute. A aquestes entitats els preocupa que aquests gens puguin crear resistències en microorganismes i generar problemes sanitaris en humans i animals.)
- Els barrinadors estan desenvolupant resistència al Bt 176^{ii,iii}. (L'aparició d'aquest tipus de resistència era d'esperar: l'octubre de 2001 l'Agència de Protecció Ambiental dels Estats Units (EPA) va retirar les varietats Bt 176 de la llista de productes transgènics registrats, atès que presentaven el risc de generar resistència en els insectes^{iv})

Ni la decisió de l'EPA ni els demostrats impactes ambientals d'aquests conreus van ser obstacle perquè el Govern espanyol autoritzés noves varietats Bt 176 gairebé un any i mig després que apareguessin aquestes evidències.

L'abril de 2004, l'Agència Europea de Seguretat Alimentària (EFSA) havia fet públic un informe en què recomanava que a partir del gener de 2005 quedés prohibit el conreu de determinats transgènics, entre ells el Bt 176v. Uns dies més tard, l'Agència Espanyola de Seguretat Alimentària (AES) va publicar una nota de premsa anunciant que a partir de l'1 de gener de 2005 quedaria prohibit sembrar blat de moro Bt 176 en territori espanyolⁱⁱ.

No obstant això, el Govern ha optat per permetre la venda de llavors de blat de moro Bt 176 sense que tan sols no hagin estat preses mesures especials per conrear-les i comercialitzar-les. Tot i les reiterades preguntes realitzades per escrit al Ministeri d'Agricultura (quina quantitat se n'ha sembrat?, on?, si el Govern pensa realitzar cap

control particular sobre les collites d'aquests camps?, si aquest blat de moro acabarà en la cadena alimentària?), mai no s'ha rebut cap mena de resposta.

El juliol de 2005, el Ministeri d'Agricultura publica una nova Ordre Ministerial, la qual, dictamina que les varietats que continguin la modificació Bt 176 queden excloses del Registre de Varietats d'Espanya. Segons això, des d'aquest moment aquestes varietats no podran ser sembrades. Amb aquesta decisió el MAPA, que ha permès el conreu de varietats Bt 176 el 2005 i que en cap cas descriu el procediment d'eliminació dels milers d'hectàrees sembrades, concedeix implícitament cobertura legal al conreu d'aquestes varietats en els mesos anteriors a la revocació de la seva inscripció en el Registre, tot desestimant les múltiples recomanacions científiques i normatives.

En Catalunya, tal com va reconèixer un càrrec tècnic del DARP, Xavier Ferrer, en una ponència de l'octubre de 2005, aquest mateix any a Catalunya s'hi havien sembrat 928 hectàrees amb varietats Bt 176.

Aquestes fotos, per exemple, corresponen a una parcel·la en el municipi dels Arcs (Lleida), al camí direcció a Bellvís. El camp que apreciem a la dreta de la fotografia va ser analitzat en primer lloc amb un test ràpid: el positiu (doble ratlla) en fulla i negatiu (ratlla única) en panotxa indiquen clarament que es tracta d'una varietat Bt 176, i és que aquest tipus de test reacciona davant la presència de la proteïna Cry1Ab produïda per les varietats Bt 176 i MON 810, però únicament en el cas de les varietats Bt 176 aquesta proteïna es troba només en les parts verdes (i no en la panotxa).

Posteriorment, l'anàlisi de laboratori va confirmar aquest resultat.

VARIETATS MON 810: A LA CORDA FLUIXA

El febrer de 2003 el Govern del PP va aprovar les primeres 4 varietats de MON 810 (un altre tipus de blat de moro Bt) i un any més tard va procedir a inscriure'n set més⁴. El juliol de 2005, amb el PSOE al govern, el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació va aprovar 14 varietats més⁵. D'aquesta manera al costat de les 6 que ja constaven al Catàleg Europeu⁶, des de juliol de 2005 a l'Estat espanyol poden ser-hi sembrades 31 varietats d'aquest blat de moro MG. Les organitzacions socials i ambientalistes han demanat en diverses ocasions al Govern que no autoritzi noves varietats MON 810 i que prohibeixi les anteriorment aprovades. Els arguments que aquestes organitzacions fan servir per tal de justificar el rebuig a la modificació MON 810 i a les varietats que la continguin són els que desenvolupem en aquest capítol:

- La modificació MON 810 (patentada per Monsanto, que cobra royalties per la comercialització de les varietats que la contenen) va ser aprovada per la Unió Europea el 1998 sota la Directiva 90/220/CE. Les obligacions d'aquesta directiva pel que fa a l'avaluació de riscos i seguiment eren molt limitades en comparació amb allò que exigeix la Directiva 2001/18/CE, actualment en vigor⁷. Per això l'anàlisi de risc del blat de moro MON 810 no va incloure aspectes fonamentals, com ara els efectes a llarg termini sobre la salut humana i/o animal o els impactes indirectes o diferits sobre el medi ambient exigits en l'Annex II de la Directiva 2001/18/CE.

- Resulten preocupants les similituds entre la proteïna Cry1Ab produïda pel MON 810 i la proteïna Cry9C del blat de moro StarLink (retirat l'any 2000) que presenta característiques potencialment al·lèrgiques.

- Pel que fa al pla de seguiment, l'únic que hi ha disponible en el pla europeu és un document que va entregar la companyia Monsanto el 1995, en sol·licitar el permís de comercialització. D'aleshores ençà que no hi ha hagut cap actualització, ni tan sols quan la Comissió Europea va decidir d'inscriure les varietats de blat de moro MON 810 aprovades a l'Estat espanyol al Catàleg Comú de les Varietats de les Espècies de Plantes Agrícoles. Aquest pla de seguiment no cobreix cap dels assumptes científics sobre els quals es discuteix.

- Diversos països de la Unió Europea, en particular Àustria i Hongria, argumenten que cal mantenir les mesures de protecció nacionals ("moratòries nacionals") que prohibeixen conrear varietats de blat de moro MON 810 almenys fins que es disposi d'una avaluació de riscos completa i d'un pla de seguiment exhaustiu, d'acord amb els requisits de la Directiva 2001/18/CE. En el Consell Europeu de Medi ambient de 24 de juny de 2005, l'Estat espanyol va votar en contra de l'aixecament d'aquestes "moratòries". En coherència amb aquesta postura, el Govern espanyol pot i ha d'aplicar al seu territori el mateix principi de precaució esgrimit en ocasió d'aquest vot i optar políticament per la prohibició del conreu de varietats MG en general, i MON 810 més en concret.

ON ESTÀN LES REGISTRES?

De fet, la Directiva 2001/18/CE sobre l'alliberament intencional al medi ambient d'OMG l'any 2001 ja establia que "així mateix, els Estats membre crearan registres a fi d'anotar la localització dels OMG conreats [...] amb la finalitat, entre d'altres coses, que els possibles efectes dels esmentats OMG sobre el medi ambient puguin ser objecte de seguiment...". Així mateix s'establia que aquests registres haurien de ser posats a disposició del públic. Cal tenir en compte que tots els ciutadans, no només els agricultors, tenen dret a conèixer la localització dels cultius transgènics, per poder vigilar (i evitar) possibles problemes de salut.

Aquesta obligació va ser recollida per la Llei 9/2003 que trasllada l'anterior directiva, però en el Reial decret 178/2004 que desenvolupa aquesta llei, aquesta obligació va quedar traslladada només parcialment ja que s'establia que l'única informació que havia de quedar registrada era la distribució dels conreus MG per comunitats autònomes i províncies. Al fet que la informació respecte a la superfície conreada amb OMG a una escala tan general és poc útil per poder exercir cap seguiment detallat, cal afegir- hi que el registre no s'ha fet públic.

Pel que fa a la creació d'un registre més detallat que els esmentats projectes sobre normes de "coexistència" introdueixen, aquest registre serà creat a partir de les declaracions de la PAC, que és l'únic document del qual disposa l'administració. Per això és imprescindible que l'Administració faci controls de camp per garantir que la varietat declarada en la PAC coincideixi amb el que s'ha sembrat.

De tota manera, hi ha seriosos dubtes sobre la capacitat tècnica i humana de realització d'aquests controls, a causa de l'elevat cost de les anàlisis, es necesario garantir:

- cal establir un registre específic la veracitat del qual sigui garantida a través d'un sistema que permeti contrastar les declaracions amb la realitat.
- un sistema de sancions per aquells que cometin irregularitats.
- el caràcter públic i fàcilment accessible dels registres de parcel·les amb conreus transgènics.
- comunicar la intenció de sembrar transgènics tant als pagesos limítrofs amb la parcel·la destinada a sembrar- hi OMG, com a aquells que hi tinguin camps propers.

Durant la realització d'aquest informe, a través de tècnics de les oficines comarcals, entitats bancàries i sindicats agraris, ha estat comprovat sobre el terreny que certes parcel·les de blat de moro marcat com a no- OMG, en realitat sí que ho són. La taula de sota en presenta dos exemples:

Municipi	Situació	Varietat registrada a la PAC4	Resultats de les anàlisis
Peñalba (Huesca)	Polígon 502.	"Juanita"	Varietat MON 810.
Candasnos (Huesca)	Polígon 814.	"Altres varietats no incloses a la PAC"	Varietat Bt 176.

SEGREGACIÓ, TRAÇABILITAT, ETIQUETATGE

MILLOR LEGAL PERÒ A LA PRÀCTICA NO

L'abril de 2004 s'acabava el termini per tal d'aplicar la nova legislació europea d'etiquetatge i traçabilitat^{5,6}, molt més exigent que l'anterior. (Segons aquests reglaments: Els nous reglaments estableixen que) és obligatori etiquetar tots els aliments que siguin OMG, continguin OMG o hagin estat produïts a partir d'OMG. I això, basant-se en un nou sistema de traçabilitat, és a dir "la capacitat de seguir la traça dels OMG i els productes produïts a partir d'OMG al llarg de la cadena de producció i distribució en totes les fases de la seva comercialització".

No obstant això, malgrat aquestes millores, el sistema d'etiquetatge encara deixa molt a desitjar. D'una banda, perquè no s'etiqueten la carn ni els derivats dels animals alimentats amb OMG, tot i que la majoria dels conreus OMG actuals es dediquen a l'alimentació animal.

I d'una altra, perquè en general les administracions no han engegat un sistema real i efectiu que garanteixi l'etiquetatge i la traçabilitat, és a dir, un sistema que estableixi els processos administratius que permetin a tots els importadors, productors d'aliments i pinsos, cadenes de distribució (supermercats, etc.) oferir garanties sobre la traçabilitat dels seus productes.

SEMBRES A CEGUES

En molts casos les cases comercials indueixen a error a aquells que n'adquireixen els productes. D'aquesta manera un pagès sovint adquireix un determinat tipus de llavor sense saber si és transgènica o no. En els catàlegs o en la publicitat d'aquestes empreses sovint eviten esmentar paraules com "transgènic" o "organisme modificat genèticament". Hi parlen de "tecnologia Bt", "blat de moro protegit contra barrinadors" o "tecnologia yieldgard", paraules que freqüentment no són identificades amb els OMG, excepte en el cas de pagesos més informats.

DISTÀNCIES INEXISTENTS

Quant a la convivència entre camps transgènics i no transgènics, és alarmant veure les ridícules distàncies en què són situats els diferents tipus de conreus. Tot seguit presentem tres exemples gràfics dels molts que ens hem trobat al llarg de la campanya.

1. Aquest cas correspon a dues parcel·les situades al municipi de Valcabrera (Osca). La parcel·la que apareix a l'esquerra del riu correspon a un blat de moro transgènic MON 810.

La parcel·la de la dreta del riu correspon a una varietat convencional. La distància de seguretat entre ambdues és de 19 m. i els vents dominants a la zona van en sentit perpendicular a la línia de separació, d'aquesta manera la contaminació del blat de moro convencional per part del seu veí està pràcticament assegurada.

⁵ Reglament (CE) N° 1829/2003 del Parlament Europeu i del Consell de 22 de setembre de 2003 sobre Aliments i Pinsos Modificats Genèticament.

⁶ Reglament (CE) N° 1830/2003 del Parlament Europeu i del Consell de 22 de setembre de 2003 relatiu a la Trazabilitat i a l'Etiquetatge d'Organismes Modificats Genèticament i la Traçabilitat dels Aliments i Pinsos produïts a partir d'aquests, i pel que es modifica la Directiva 2001/18/CE.

2. En aquest cas es tracta de dues parcel·les separades per una estreta carretera, l'A125, que uneix Ejea de los Caballeros i Tudela. La foto va ser feta des del punt quilomètric 31,600, a l'alçada de la cruïlla a Sta. Anastasia. A un costat, la varietat DKC6041, un dels blats de moro MON 810 de Dekalb (Monsanto) aprovats el juliol de 2005, i a l'altre costat de la carretera (de 5 a 7 metres) la varietat convencional Lagarto.

3. Aquest altre exemple correspon al municipi de Vallfogona de Balaguer i és especialment il·lustratiu: el camp de l'esquerra correspon a una varietat convencional mentre que el de la dreta correspon a una varietat transgènica. La distància entre ambdues parcel·les és inferior a 2 m.

CONTAMINACIÓ DURANT LA COLLITA

La collita del blat de moro sol ser realitzada per empreses de serveis que els pagesos contracten amb aquesta finalitat. És evident que l'interès d'aquestes empreses és collir el major nombre d'hectàrees en el menor temps possible. Per això no es prenen seriosament la neteja de la maquinària en passar d'unes parcel·les a unes altres. Així doncs, és freqüent que quedin restes de la collita d'una parcel·la quan entren a collir altra, la qual cosa és una clara font de contaminació.

ABSÈNCIA DE SEGREGACIÓ: UNA ESTRATÈGIA PER CONFONDRE EL MERCAT

La major part de les cooperatives no donen un tractament diferenciat al blat de moro convencional i al transgènic en els processos de transport, recepció, assecat, emmagatzematge o venda (això vulgarment es denomina "una pila única"). En alguns casos això és conseqüència de l'absència de mitjans tècnics o humans per dur a terme la separació. Però en molts d'altres, forma part de l'estratègia de "confusió del mercat". El blat de moro sense diferenciar és venut a cooperatives de segon grau o a comercialitzadores específiques per a "alimentació animal". El pinso serà etiquetat com a transgènic, i d'aquesta manera desapareixerà la possibilitat d'adquirir un pinso no transgènic.

A més, com que el sistema d'etiquetatge no obliga a etiquetar els derivats (carn, llet, ous) dels animals alimentats amb OMG -fet que ja havíem esmentat -, desapareix l'incentiu per mantenir un mercat de blat de moro no transgènic, i és que tenen el mateix preu el blat de moro convencional i el transgènic. D'aquesta manera, els OMG segueixen entrant massivament en la cadena alimentària a través dels pinsos compostos emprats per a l'alimentació animal.

A Catalunya, per exemple, atès que més del 40% del blat de moro és transgènic, podem plantejarnos els següents interrogants: Podem considerar que l'altre 60% correspon a blat de moro no transgènic, o pot ser que la major part de la producció sigui barrejada i, per tant, contaminada? Com poden les administracions o l'AESA garantir la traçabilitat de les collites no transgèniques en aquestes condicions? El consumidor de blat de moro és informat sobre el fet que se li està negant el dret de triar?

Tot això ens duu a concloure que la traçabilitat és un concepte teòric que, a l'Estat espanyol, no es correspon amb la realitat. Des del camp fins al plat, les empreses amb interessos en transgènics i les administracions que les protegeixen han creat una situació en la qual la contaminació ha passat de ser una excepció a convertir-se en la regla. La traçabilitat és un mite impossible. No es dona cap de les condicions necessàries perquè pugui dur-se a terme de manera que sigui garantit un correcte etiquetatge i una llibertat d'elecció real.

Casos de contaminació durant la campanya 2005

Realitzar un treball detallat d'anàlisi i detecció de la contaminació transgènica representa un cost molt elevat . Això ens permet entendre que en cas que l'Administració desitgés realitzar un control exhaustiu de les mesures tècniques que implicaria un decret de "coexistència" (distàncies de seguretat, zones de refugi...), el cost no seria assumible. Si a això hi afegim que aquesta investigació ha estat realitzada amb la col·laboració activa de pagesos que han proporcionat tots els detalls de les seves finques i conreus, és evident fins a quin punt seria de difícil intentar controlar l'aplicació correcta de les mesures de "coexistència" en cas que no hi hagués aquesta col·laboració. Per això, sembla clar que tant en els camps com en la resta de la cadena de custòdia i de producció alimentària final la "coexistència" és inviable tècnicament i econòmica.

A. INVESTIGACIÓ DE CAMP A CATALUNYA I ARAGÓ

S'ha portat a terme una campanya d'anàlisi en camps de blat de moro convencional i ecològic de Catalunya i Aragó durant els mesos de juliol a desembre de 2005, que ha involucrat a prop de 40 agricultors. S'han trobat parcel·les contaminades pels esdeveniments MON 810 i Bt 176 amb percentatges entre 0,07% i 12,6%. En tres dels casos es tracta de varietats locals de blat de moro, el que impedeix que - després d'anys de selecció- es puguin tornar a sembrar (la contaminació de varietats locals constitueix un atemptat a la biodiversitat ja que provoca la desaparició o impossibilitat d'utilitzar les poques varietats que encara estan en mans dels agricultors).

1. Municipi de Linyola (Lleida). Polígon 15, Parcel·la 43
Varietat PR34N43 (convencional)
Contaminació detectada: Presència de MON 810: 2,6%

2. Municipi d'Almenar (Lleida). Polígon 13, Parcel·la 56
Varietat Local (certificada com a ecològica pel CCPAE):

- a) Contaminació detectada: Presència de Bt 176: 0,15%
- b) Contaminació detectada: Presència de MON 810: 0,33%

3. Municipi d'Arbeca (Lleida). Polígon 18, Parcel·la 14
Varietat convencional
Contaminació detectada: Presència de MON 810: 3,8%

4. Municipi de Bellcaire'd Urgell (Lleida). Polígon 14, Parcel·la 98
Blat de moro Ecològic
Contaminació detectada: Presència de MON 810: 0,9%

5 . Municipi de Bellcaire d'Urgell (Lleida). No oferim ni la foto aèria ni les dades cadastrals per desig exprés del propietari de la finca.
Varietat convencional (Eleonora)
Contaminació detectada: Presència de MON 810: 0,07%

6. Municipi d'Albons (Girona). Polígon 4, Parcel·la 48, Recinte 1
Varietat PR34N43 (convencional). Conreu ecològic
Contaminació detectada: 12,6%

7. Municipi de Gurrea de Gállego (Osca)

Blat de moro convencional.Varietat local

a) Contaminació detectada. Presència de Bt 176: 2%

b) Contaminació detectada. Presència de Bt 176: 0,2%

B. CASOS DENUNCIATS PEL COMITÈ ARAGONÈS D'AGRICULTURA ECOLÒGICA

El mateix Comitè Aragonès d'Agricultura Ecològica (CAAE), preocupat per la contaminació transgènica en la major regió productora de transgènics de tota la UE, ha realitzat les seves pròpies anàlisis tant en camp com en magatzem. Les dades són alarmants: havent resultat contaminat el 50% de les mostres analitzades, amb percentatges que van del 0,03% a l'1,9%, el CAAE s'ha vist obligat a impedir la venda d'aquestes collites com a ecològiques.

8. Municipi de Boquiñeni (Saragossa)

Blat de moro ecològic

Contaminació detectada: Presència de MON 810:

Mostra presa a la parcel·la: 1,9%

Mostra presa en el magatzem: 0,41%

9. Municipi de Quinto de Ebro (Saragossa). Polígon 524, Parcel·la 4

Contaminació detectada: Mostra presa en la parcel·la: 0,23%

10. Municipi de Huerta (Osca). Polígon101, Parcel·la 6

Contaminació detectada: Mostra presa en la parcel·la: 0,03%

"És evident que no haurien d'existir les sèmres de llavors transgèniques. Amb elles, no respectem ni el medi ambient ni l'agricultura". "Puc donar, a qui les demani, les meves dades de pèrdua de rendibilitat a causa del cultiu contaminat; el preu al qual vendré enguany és molt inferior al preu al qual hagués venut la meva collita de no haver estat desqualificada".

Rosabel Ballarín Matute, vicepresidenta del CAAE. Afectada per les contaminacions.

Casos de contaminació d'anys anteriors

Contaminació per pol·linització creuada

Aragó, 2004

El desembre de 2004, el CAAE va prendre mostres dels conreus de blat de moro ecològic per detectar una eventual presència de contaminació genètica. El resultat parla per ell mateix: el 100% de les mostres de blat de moro ecològic preses van resultar estar contaminades.

1. Municipi de Sarinyena (Osca). Polígon 115, Parcel·la 46a
Cultiu ecològic. Varietat local. Contaminació detectada:
Presència de Bt 176: 34%
Presència de traces de MON 810

"El meu nom és Félix Ballarín, sóc agricultor ecològic i sembla ser que sóc una anècdota que ha succeït en relació a la contaminació de la qual ha estat objecte el blat de moro que conreava. Una anècdota que sembla ser que no importa tenint en compte les bondats que ens procura aquest blat de moro transgènic als agricultors. Bondats que defensen aferrissadament amb mitges veritats, i que són totes discutibles, excepte les bondats del benefici econòmic que reporta als que comercialitzen i monopolitzen aquestes llavors [...]. La convivència de cultius transgènics amb la resta, queda eliminada quan es demostra que és una REALITAT la contaminació. I jo sóc una realitat, no una anècdota [...].
Extret d'una carta oberta escrita el 2004 pel pagès afectat.

2. Municipi de Rivas, Ejea de los Caballeros. (Saragossa)
Llavor certificada convencional. Cultiu ecològic
Contaminació detectada: Presència de MON 810: 0,2%

3. Municipi de Binéfar (Osca)
Llavor certificada convencional. Cultiu ecològic
Contaminació detectada: Presència de MON 810: 0,5%

Contaminació de llavors

Navarra i l'Aragó, 2001: contaminació de llavors de soja per conreu ecològic

A finals de 2001, el CPAEN va descobrir contaminació per material transgènic en una remesa de soja utilitzada com a pinso en una finca ecològica de cria de pollastres. També en aquest cas es va veure obligat a desqualificar la producció de la finca, que havia comprat la soja a un agricultor ecològic navarrès. L'origen de la contaminació probablement va ser la llavor, que el pagès havia comprat a Monsanto. En aquell moment en aquesta regió no hi havia conreus de soja i tampoc no els hi havia hagut durant els últims 15 anys; no obstant això, els sacs de llavors contenien llavors transgèniques o contaminades sense que l'etiqueta ho esmentés.

Contaminació de pinsos

Catalunya: presència de soja transgènica en pinsos per a bestiar ecològic

En una campanya d'anàlisi de l'impacte de la contaminació genètica en l'agricultura ecològica a Catalunya, realitzada el 2003 pel consell Català de Producció Agrària Ecològica (CCPAE), va ser detectat almenys un cas de contaminació de pinsos per a bestiar ecològic (és probable que el CCPAE no fes públics altres casos). Aquest cas es coneix no gràcies a la informació facilitada pel CCPAE, sinó perquè la ramadera afectada va decidir donar-lo a conèixer per tal de denunciar la seva indefensió. Aquesta persona produeix carn de vedella en una explotació ecològica i extensiva des de fa 15 anys. Les vaques i els vedells s'alimenten amb les pastures dels seus prats, però la ramadera utilitza un complement de farina (blat de moro, sègol, blat, vitamines i minerals) per als vedells durant la fase d'engreixament. Les anàlisis del pinso que emprava van revelar que contenia un 0,7% de soja modificada genèticament RoundUp Ready, quan se suposava que no havia de contenir soja en absolut.

Camps experimentals fora de control

L'estat espanyol, a més de ser el país europeu amb més hectàrees de blat de moro transgènic a escala comercial, ha estat al capdavant pel que fa al nombre de camps experimentals. Des de 1993 fins a 2005, han estat notificats més de 300 assajos⁷. Tal i com s'ha desenvolupat en aquest capítol, les condicions en que es realitzen en els camps experimentals demostren una absoluta falta de control:

- Es porten a terme sense cap tipus d'aïllament del medi, de les poblacions humanes o de les parcel·les de conreu properes, tot i que majoritàriament es fan amb blats de moro no aprovats per ser comercialitzats
- No són respectades les distàncies.
- No queda clar qui autoritza els assajos.
- Hi ha camps experimentals que no tenen autorització.
- En diversos casos s'ha pogut comprovar que en un camp experimental s'hi barregen varietats no autoritzades per la comercialització amb varietats que sí que ho estan.
- En alguns casos es camuflen sota el nom de, per exemple, "camps de demostració".
- No estan convenientment senyalitzats.
- En la major part dels casos és impossible d'obtenir-ne informació.

Tota la informació sobre els camps experimentals hauria de ser accessible al públic, tant la referent a la ubicació com la referent als expedients que expliquen les mesures de seguretat que han estat aplicades. Tot i això, molts d'ells no figures ni al web de la CE, lloc en què haurien d'estar publicats tots els assajos, ni al BOE. Aquesta actitud d'opacitat de l'Administració contrasta amb les afirmacions realitzades per part dels responsables polítics que no deixen de repetir que la transparència és una de les prioritats en el tema dels transgènics. Tot plegat torna a demostrar que les empreses multinacionals biotecnològiques fan la seva arreu del territori mitjançant una política de fets consumats, sense que cap administració no tingui prou valor de parar-los els peus.

Durant els darrers tres anys l'empresa PIONEER SEEDS ha estat sembrant camps experimentals sense seguir cap dels procediments d'autorització definits per les directives europees i estatals. L'empresa els defineix com a "camps de demostració", que consisteixen en petites parcel·les en les quals es sembren línies de blat de moro de varietats MG no autoritzades. Els camps de demostració de varietats convencionals no MG fa dècades que es cultiven en el camp català i s'han convertit en actes de propaganda massiu de nous productes o tractaments que les multinacionals estan interessades en sortir al mercat.

Aquest procediment no representa cap il·legalitat, sempre que les varietats que se sembrin estiguin autoritzades per a cultiu comercial; ara bé, si alguna d'elles és una varietat MG no inscrita en el Registre de Varietats Vegetals, aleshores el camp de demostració canvia de categoria i passa a classificar-se com a camp experimental d'alliberament voluntari d'OMG al medi ambient, i ha de seguir el protocol d'autorització i control que hem explicitat en l'informe.

A continuació descrivim tres exemples seleccionats entre els que apareixen en l'informe complet.

---

⁷ És importat tenir en compte que una notificació pot servir per experimentar amb un mateix even en varies localitzacions i, per tant, les parcel·les a on s'han fet assajos són molt més.

La Sentiu de Sió (Lleida)- Setembre de 2005

Al setembre de 2005 van tenir lloc uns fets similars en el municipi de la Sentiu de Sió, en una finca a on s'estava preparant una demostració PIONEER. Es va comprovar que l'empresa hi havia instal·lat un seguit de cartells que identificaven les diferents línies de varietats de blat de moro MG i convencionals. En un dels cartells hi deia "EXPERIMENTAL", i en un altre hi figurava la inscripció PR34N44.

Es va presentar una denúncia contra les empreses PROSAPIA, S.A. (propietària de la finca) i PIONEER SEEDS i contra el DARP de la Generalitat de Catalunya, com a conseqüència de la responsabilitat que tenia en la sembra d'aquestes dues varietats. La varietat PR34N44 en el moment de sembra no estava inscrita al Registre de Varietats. El jutjat de Balaguer va traslladar la denúncia i la documentació aportada al Ministeri Fiscal, el qual va sol·licitar un informe al DARP. Com que el fiscal requeria només un seguit de qüestions molt bàsiques al DARP, l'APC va decidir ampliar la denúncia amb un seguit de requeriments i aclariments als quals el DARP havia de respondre-hi, les quals s'estan analitzant en l'actualitat.

Una representant d'ICV al Parlament de Catalunya (Bet Font) va realitzar un seguit de preguntes al DARP. En la resposta, el DARP reconeix que la varietat PR34N44 no està inscrita en el Registre de Varietats Comercials i que, per tant, no pot ser sembrada a l'Estat espanyol. També afirma que aquest camp tenia totes les autoritzacions corresponents, però es refereix a l'Oficina Espanyola de Varietats Vegetals com a organisme responsable d'aprovar-ne l'autorització.

Una representant d'ICV al Parlament de Catalunya (Bet Font) va realitzar un seguit de preguntes al DARP. En la resposta, el DARP reconeix que la varietat PR34N44 no està inscrita en el Registre de Varietats Comercials i que, per tant, no pot ser sembrada a l'Estat espanyol. També afirma que aquest camp tenia totes les autoritzacions corresponents, però es refereix a l'Oficina Espanyola de Varietats Vegetals com a organisme responsable d'aprovar-ne l'autorització.

En la normativa espanyola, en canvi, es designa el Departament corresponent de la CCAA autònoma com a organisme responsable d'emetre les autoritzacions de camps experimentals (de tota manera, si el camp denunciat té sembrades varietats no inscrites en el Registre de Varietats Vegetals, s'ha de classificar com camp experimental i ha de seguir el procediment d'autorització descrit anteriorment i acomplir les condicions tècniques d'aïllament que defineix la normativa).

Es va comprovar que en el web de la Comissió Europea a on hauria de figurar tota la informació dels camps experimentals no figura cap informe sobre cap assaig d'alliberament voluntari en aquest municipi de Lleida. També va ser consultat el BOE i el DOGC sense que aparegués cap procediment d'informació pública que fes referència al mateix.

Pel que fa a les condicions tècniques d'aïllament de l'assaig, en la foto de sota s'aprecia que totes dues varietats estan barrejades amb d'altres varietats convencionals. A més també hi podem veure que no hi ha cap mena de barrera que hi impedeixi l'entrada de persones o animals, la qual cosa ens fa entendre que altre cop s'ha sembrat una varietat no autoritzada sense cap mena ni de protocol ni de seguretat i que l'Administració ho coneix i ho permet.

CONCLUSIÓ: LA COEXISTÈNCIA NO ÉS POSSIBLE

Tota la informació recollida en aquest informe convergeix cap a la conclusió unívoca que la "coexistència" entre conreus transgènics i no transgènics no és possible i confirma allò que des de fa anys afirmen tant l'Assemblea Pagesa de Catalunya, Greenpeace i la Plataforma Transgènics Fora! com la immensa majoria de les organitzacions ambientalistes o agràries:

El control i l'avaluació dels OMG des del laboratori fins al plat són inefectius, i en molts casos inexistents. El sistema de segregació, traçabilitat i etiquetatge no funciona.

No hi ha sistemes independents de detecció i investigació dels casos de contaminació, conreus il·legals (comercials o experimentals), irregularitats administratives o efectes negatius dels transgènics. La immensa majoria de les contaminacions mai no arriben a ser detectades.

Els costos econòmics de les contaminacions i de la resta de problemes provocats pels transgènics són alts i són assumits pels afectats. Els efectes socials, ambientals i sobre la salut són potencialment immensos. Tot això és fruit tant dels perjudicis directes produïts per aquestes tecnologies com de la pèrdua de veritables i sostenibles solucions agràries i alimentàries, generada per l'abelló financer que suposa l'opció biotecnològica.

El tremend cost que suposaria una anàlisi detallada i un control real per part de les autoritats, fa que aquest tipus de tecnologia sigui inviable socialment, ambiental i econòmica.

La manca de transparència impedeix que la societat percebi la major part de les errades dels transgènics o dels escàndols que hi estan relacionats. Tanmateix la societat està constantment sotmesa a la propaganda d'una indústria que només divulga els presumptes beneficis d'aquests conreus, sense oferir una informació objectiva i contrastada, amb l'única finalitat d'augmentar el control sobre els sectors de la pagesia i agroalimentari.

La indústria dels transgènics és capaç d'influir a molts nivells sobre el poder polític, fent prevaler els interessos propis sobre els del medi ambient o de la societat.

Els Estats són incapaços d'evitar la venda i el conreu il·legals, així com d'impedir que no siguin respectades les normes que han de regir el conreu de transgènics.

Qualsevol sistema de control té errades i sempre tenen lloc imprudències i errors humans o tècnics. D'aquesta manera a la pràctica resulta impossible evitar la contaminació d'altres conreus.

Per tot això, l'Assemblea Pagesa de Catalunya, Greenpeace i la Plataforma Transgènics Fora! exigeixen que:

- Sigui suspesa immediatament qualsevol autorització de conreu de transgènics a l'Estat espanyol, ja que consideren que no existeix el marc tècnic i legal necessari perquè aquests organismes puguin ser conreats en condicions de control i seguretat.

Per a això, cal revocar les autoritzacions de totes aquelles varietats que els diferents governs han aprovat fins a dia d'avui i prohibir els conreus experimentals.

- Se suspengui qualsevol intent d'aprovar decrets o reials decrets de "coexistència".

- Les autoritats realitzin un replantejament de la política agrària espanyola en la línia de garantir l'existència d'una producció absolutament lliure de transgènics, assegurant d'aquesta manera la llibertat d'elecció dels consumidors i dels agricultors per damunt dels interessos de la indústria dels transgènics i de les multinacionals posseïdores d'aquestes tecnologies.

- Es creï una comissió que estudiï amb seriositat i analitzi amb transparència els danys ambientals, socials o sanitaris dels transgènics i exigeixi que s'apliquin sancions a aquells que els causin.

Les companyies productores de transgènics o propietàries de les patents han de ser considerades culpables de les contaminacions i altres danys, tret que puguin demostrar que l'error o la negligència prové d'alguna altra part.

ANNEX: METODOLOGIA GENERAL

Aquest informe sorgeix de la necessitat d'analitzar què està passant al camp després que faci set que s'hi conrea blat de moro modificat genèticament. A l'hora de realitzar aquest treball, els autors s'han marcat tres objectius:

- Avaluar la situació real del sector del blat de moro en relació amb els OMG
- Recollir el testimoni de pagesos, tècnics agrícoles, comerciants i gerents de cooperatives en zones en què els conreus modificats genèticament han estat implantats massivament.
- Analitzar l'aplicabilitat de les mesures tècniques proposades en els esborranys de legislació sobre coexistència que pretenen aprovar les diferents administracions.

La metodologia emprada pot ser dividida en dues fases, que han anat sent desenvolupades de manera paral·lela al llarg de l'estudi:

La primera fase ha consistit en una revisió bibliogràfica i en l'anàlisi de tota la informació disponible.

La segona fase ha estat d'investigació. Per una banda, han estat recollides dades de les persones, entitats i administracions que tenen relació amb els transgènics o que en pateixen els efectes (comitès de certificació i control d'agricultura ecològica, conselleries i departaments d'agricultura, ministeris, etc.). Per una altra, ha estat realitzat un treball de camp (entrevistes, enquestes, recollida de dades, anàlisi de documentació comercial, documentació fotogràfica, etc.) en les províncies de Lleida (Catalunya), i Saragossa i Osca (Aragó), entre juliol de 2005 i febrer de 2006.

Tots els resultats analítics presentats en aquest informe han estat confirmats mitjançant tècniques d'anàlisi en laboratori acreditat.

Abril 2006

Organitzacions signants:

Assemblea PAGESA de Catalunya,
Greenpeace
Plataforma Transgènics Fora!

Autors:

Jordi Cipriano, Assemblea PAGESA de Catalunya
Juan- Felipe Carrasco, Greenpeace
Marc Arbós, Assemblea PAGESA de Catalunya

Col·laboracions:

Amigos de la Tierra España
CAAE (Comité Aragonés de Agricultura Ecológica)
CATA (Coordinadora Antitransgénica de Aragón)
Ecologistas en acción
UAGA (Unión de Agricultores y Ganaderos de Aragón)
David Olmo Nadal
Joaquín Arqué
Laia Viñas
Rosa Binimelis
Xavi Cipriano

